

A TENGERPART

NAPILAP.

IV. évfolyam.

FIUME, Vasárnap, 1907. szeptember 15.

207. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
RIVA SZAPARY, ADRIA-PALOTA.

TELEFON 222-B. SZÁM.

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . 12 kor. Egy hónapra . . . 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

HIRDETÉSEKET

a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.

Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 40 fillér.

ÉN . . .

„Negy hónap óta távol voltam a magyar korona gyöngyétől. Erre a négy hónapra szükségem volt *Nekem* is, meg *Fiumének* is. *Nekem* azért, mert elsősorban hozzá vagyok szokva ab ovo Laede, hogy kétszer annyit nyaralok, mint más; *Fiumének* pedig azért volt reá szüksége, hogy magába merüljön s jól fontolja meg, hogy az őszszel mit cselekedjék. Azaz, jól fontolja meg, hogy mi a bolondság és a jó politika? Ezt megfontolni senkinek sem árt, még annak sem, akinek kezébe közvetlenül politikai, illetőleg közjogi funkciókat bízott a nemes és nemzeti haza; ergo, még *ÉN* is követem *Fiume* példáját. Ha *Fiume* ezt meg nem cselekedti: je m'en fiche! . . . *ÉN* ehhez fogom magamat tartani.

Ez pedig nem közönséges fogadkozás. Ez a legszilárdabb fogadalom! Az őszinteségét pedig e fogadalmamnak mi sem bizonyíthatja jobban, minthogy *ÉN* ezt nem harsogom ki a világ füle hallatára. *ÉN* ezt a fogadalmat *Magam* előtt teszem meg; csupán néhány szelke papíros, meg a leghűbb titkárom, az amerikai zárórendszerű munkaasztalom hallgatólag fiókja vehet róla tudomást. Ujságíróknak se nyilatkozom, mert az hozzá töld a dolgokhoz ott, ahol nem kell, s megrövidíti ott, ahol éppen hosszú lére akarom a dolgot eresztetni. Egyébként, nem jó mindent az ujságírók konyháján főzni, mert annak a főzeten hamar megégeti az ember a száját. Azok az emberek forró tűz mellett főznek, már pedig a forróságot ezen a szeliden egzotikus vidéken nem a főztekben keresem.

Amint tehát mondom, a négyhónapnyi vakációm arra való volt, hogy összehasonlítást tegyek a lefolyt dolgok és azon dolgok közt, amiknek le kellett volna folyniuk. Vagyis összehasonlítást a *semmi* és a *valami* között. Ez az összehasonlító politika eredményes is volt *Reám* nézve, s most már csak az a vágyam, hogy *Fiume* városa is kövessen e jó példában s neki is eredményes legyen ez a bölcs művelet.

Tenni, vagy nem tenni, — ez itt a kérdés! Még pedig oly nagy kérdés, hogy erre a jelszóra nyomon következik ez az eredetibb mondás: *Lenni, vagy nem lenni. Tenni és lenni!* Eleddig voltunk *Lenni*-vel és *Tenni*-nélkül, de most már kezd a *Lenni* nem lenni a *Tenni* nélkül, ergo tenni kell. (Ezt a két szót kezdem utálni.) *Lenni* a *Tenni* nélkül abszurdum is, mert semmit tenni is valami s ez az, ami a dolce far niente-ből egyszerűen kivonja az édességet és a semmittevés megmarad az ő keserű ősegyszerűségében. Ez a magyarázat tehát arra szűrdik le, hogy a világon *nincsen* semmit-tevés; ergo — hála isten — nem le-

hettem semmittevő a legjamborabb szándékommal sem. Mivel pedig ez a négy hónap belátatta *Velem*, — vagyis, belátatta, hogy a semmittevés valami — elhatároztam, hogy ezentul de facto is teszek valamit, még pedig sokat. A közért és a köznek! Elsősorban gondoskodom *Fiuméről*, minekutána *Magamról* soha nem kellett gondoskodnom. Így azt a gondot, amit *Magamra* fordítanék, szintén csak a közérdek javára fordítom, mert mégis különös és érthetetlen, hogy azok a parvenu-k akarnak a hazáról gondoskodni, akiknek már a bölcsőtől fogva is elég gond nehezedik a vállakra . . .

Ma azt olvasom egy újságban, hogy a japán hajók azért nem látogattak el *Fiuméba*, mert itt olyan a politikai állapot, hogy itt ünnepelesen nem lehetne őket fogadni. Ezt pedig beléjük beszélte a mi kedves közös hadügyi kormányunk. Nem lehetetlen, hogy ez a közlemény is hirlapi kacsa, de ez esetben ennek a kacsnak a szárnyai nagyon közel érhetik a valóságot. A hirlapi kacsnak pedig rendszerint az a tulajdonsága, hogy majdnem mindig fején találja a szöveget. Mert lám, az itteni politikai állapotokért így hirtelenbe én sem tenném kezemet a tűzben. A japán hajók fogadtatása *Részemről* biztosítva volna, de az a bökkenő, hogy a csöcselék nem akkor tűntetne-e ellenem, amikor legméltóbb lenne hozzám az ünneplő nép és a tapsvihar. (Itt bevallom, hogy a megérkeztemkor egy utcai gyülelész-csapat kifütyült, amiről egész helyesen, tudomást se vettek a lapok, mert már mindenki tisztában van azokkal a kicsinyes okokkal, amik az ilyen gyülelész népek vezetőembereit vezérlik.)

Arról van azonban szó, hogy amíg azon elmélkedék, mint kell *Fiumében* a munkámat megkezdeni, már is egy kellemetlenség ért azal, hogy a japán hajóraj elkerült. Ennek pedig erős politikai aromája van. Nem a japánok részéről, azoknak nincs érdekükben a magyarok megbántása, hanem az osztrákok részéről, akik derűre-borura azon törnek a fejüket, hogy miképpen okozzanak nekünk kárt. De beleárt-hattam-e volna magamat ebbe a japán-magyar konfliktusba? Lehetett-e volna szavam *Nekem* a közös kormány eljárásához s van-e hatalma a nagy és a fiumei kormánynak — ha már a külső diplomáciában nem — abelsőben az önönsorsát intézni? S mindenek fellett: az *ÉN* kötelességem lett volna-e önálló cselekvésünk jogainak integritását megvédeni legalább a fiumei kérdések keretén belül? Ezekről majd még gondolkodni fogok. Annyi azonban már is bizonyos, hogy Japánország se fogja látni egyhamar a magyar hadihajórajt se *ÉN* *Fiuméjában!*“

A városi delegációból.

Vita a polgármester megerősítése miatt.
Ossoinack a számvivő. — Bejelentések, közlések. — Megint a sajtót ütik.
Döntés nem volt. — Kisebb ügyek.

A városi delegáció tegnap végre összeült, hogy a felhalmozódott ügyeket tárgyalják és esetleg elintézzék. Az ülés eléggé élénknek ígérkezett, mert a napirenden érdekes és fontos kérdések szerepeltek. A podeszta nem elnökölhetett, miután a királyi megerősítés még mindig nem érkezett le a király kabinetirodájából. Így tehát *Luppis* A. F. urnak a tiszteletbeli alpolgármesternek jutott a szerencse, hogy az őszi ülészak első ülésén ő elnökölhetett.

Az elnök bejelenti, hogy őfelsége köszönetét küldi *Fiume* városának azokért a kívánságokért, amelyeket negyven éves koronázási évfordulója alkalmából töltsöcsolt. Az egészségügyi bizottság megkeresi a delegációt azzal a kéréssel, hogy a városi főorvost küldje ki a berlini nemzetközi egészségügyi kiállításra. A delegáció teljesíti az egészségügyi bizottság kérését és 800 koronát szavaz meg a főorvosnak a berlini tanulmányutrá.

Ezután *Ossoinack* ur kezd meg színházi produkcióit, a karzat nagy öröme. Három jelentéktelen ügyben interpellál s mind a három ügyben kielégítő választ kap.

Azután következik *Corrosacz* Ferencz ur szajkó-fecsegése. Megint a sajtót, az „aljas rá-galmazókat“ szidja, akik semmiképpen sem hajlandók dicsőímszokat zengeni a fiumei rendőrségről. Azután elszomorodott szívvél konstatálja, hogy a fővárosi lapok nem érdeme-sítették nyomdafestékre a magas testület tiltakozását. Majd azt javasolja, hogy a tiltakozást küldjék el újból Budapestre, azoknak a lapoknak, amelyek azt nem közölték.

Két jelentéktelen interpelláció után kezdte vette az a vita, amely a polgármester királyi megerősítése miatt folyt.

Megint *Ossoinack* János volt az interpelláló és természetesen megint csak derültséget keltett a *rappresentanza bohóca*.

Az alpolgármester meg akarta nyugtatni a nyugtalanokdót, ez azonban nem ment olyan könnyen. *Ossoinack*nak mindjárt fegyvertársa is akadt *Mohovich* személyében. Azután *Ossoinack* beszélt s azt követelte, hogy a megerősítést sürgezzék meg a miniszter utján. Végre azután felszólt maga a podeszta és felvilágosította a bölcs gyülekezetet, hogy sürgetésről szó se legyen. Erre *Ossoinack* elállott indítványától.

A kórház kérdéséről tanácskoztak ezután, de határozathozatalra nem került a sor.

A *Corrosacz* nevű ember tehát megismételte gyalázkodásait a fiumei magyar ujságírók ellen. Sőt siránkozott azon, hogy a városi sajtó *nem ad helyet minden ostobaságnak* s így a delegáció kirohanásának sem. Itt azonban másról van szó. Néhány fővárosi lap fölült a *hamasított* második táviratnak, amely „A polgármester“ aláírással jelent meg. A delegáció a magának vallotta tegnap ezt táviratot. Most tehát el fog válni, hogy lemásolja és elküldi-e újra a bölcs testület a hamasított távirat szövegét.

A rendőrség merénylete.

Két nap a fogházban.

A meglöpött visszavándorló. — Lecsukták mert följelentést tett. A rendőri fogházban újból meglöpték. — Csodálatos szabadulás.

Nincs itt maradása a magyarnak s nem is lesz egyhamar. A város fittyet hány a magyar kormány rendelkezéseinek s a jeles autonómrendőrség tehet, amit akar. A városi delegáció kifogástalannak nyilvánította, a kormányzó pedig meg van vele elégedve. A fiumei újságírók ígalmazók, ha ki merik írni azt, hogy a fiumei rendőrség nem tud megfelelni a hivatásának. Az autonóm-rendőrségnek tehát ezután minden szabad. Szabadon engedheti futni a gonosztevéket, a tolvaj-szövetkezeteket lopni engedi, a lövöldöző zavargókat nem köteles elcsipni; ellenben *bántalmazhatja az ártatlan magyar embereket, s azokat, akik panaszszeljárulnak hozzá, egyszerűen fölön csipheti, és se szó, se beszéd: bent tarthatja a piszkos, egészségtelen rendőrségi dutyiban.* Az állam szinte nem lehet ur az államban, mint a hogy Fiume szeretne állam lenni a magyar állam testében.

A rendőrség vérlázító botrányai egygyel ismét szaporodtak. Egy visszavándorló magyar ur embert, aki véletlenül előkelő magyar család sarja, abba a helyzetbe jutott, hogy a „Carpathia” gőzösön, amely most visszatért Amerikából, ismeretlen tettesek minden pénzétől megfosztották. A póru jár fiatalember tehát pénztelenül lépett partra Fiumében. A dolgról följelentést akart tenni a rendőrségen, de ott az a botrányos eset történt meg vele, hogy az ügyeletes tiszt, mihelyt meghallotta, hogy a pénztől megrabolták, egyszerűen **lecsukatta és két napig zárva tartotta.** Hogy a szegény ember kiszabadult, azt tisztán csak a véletlennek köszönheti, mert könnyen megtörténhetett volna, hogy a mi törvénytudó, osztrák iskolákban „nevelkedett” rendőrszűzjeink, egyikét hétig is ott tartották volna, száraz kenyéren és vizen.

Az esetnek annál inkább jelentőséget kell tulajdonítanunk, mert a *személyes szabadság brutális megsértéséről van szó.* Valamint arról, hogy a *rendőrség védelmét kereső magyar állampolgárt ez a rendőrség a leggaládabb módon kizsárolta meg.* A dolgot semmi esetre sem szabad annyiban hagyni. A kormányzás ki-vándorlói ügyosztályának kötelessége *ez ügyben a vizsgálatot megindítani és az esetről a belügyminiszternek jelentést tenni.*

Ez az eset is igazolja a fiumei és a fővárosi sajtó ama álláspontját, hogy Fiumében a *közbiztonsági állapotok tűrhetetlenek,* hogy itt radikális rendcsinálásra van szükség. A határrendőrségi intézményt határozottan a Fiume felé irányuló kivándorlás miatt létesítették. A legcsunyább dolog tehát, hogy Fiumében ez az intézmény még mindig hiányzik. Avagy az államrendőrség életbeléptetését tervezi a belügyminiszter? Akkor meg rukkoljon már ki vele s ne várja, amíg a viszonyok még jobban elmergesedjenek. A visszavándorló esete százszor megismétlődhetik és meg is ismétlődik, csak hogy különböző formában. A rendőrség gyalázatos eljárásáról az alábbi részleteket adjuk:

A meglöpött utas.

A *Cunard* hajóstársaság „Carpathia” gőzösein, amely szerdán reggel érkezett kikötőnkbe, Amerikából visszatérőben egy *Vilkovszky* nevű fiatalember is utazott. A jó családból származó fiatalember világot látni ment az aceánontulra s arra számított, hogy ha ott biztos megélhetéshez jut, le is telepedik. Számítása azonban balul ütött ki s mikor látta, hogy Amerikában nem boldogul, elhatározta, hogy levelet ír a családjának, hogy küldjenek neki utiköltséget, mert *vissza akar térni Magyarországra.* A család sietve teljesítette is a fiatalember kívánságát, aki, mihelyt a pénzt megkapta, Newyorkban hajóra szállt és utnak indult, vissza Nagymagyarország felé. Utközben egy napon arra ébredt, hogy *párnája alól eltűnt minden pénze.* A hajón sok volt az utas, nem gyanakodhatott senkire, avagy mindenkire. Nem is szólt senkinek a dolgról. Mikor azután Fiuméba érkezett, első dolga az volt, hogy fölkereste az *Adria* személyszállító osztályát és

elpanaszolta a baját. Az egyik főtisztviselő azt ajánlotta neki, hogy tegyen följelentést a rendőrségen, hátha kinyomozzák a tettest. *Vilkovszky* nem nagyon bizott a rendőrség nyomozásának sikerében, de a maga lelki megnyugtatóására mégis csak jelentkezett a rendőrségen, hogy elmondja panaszát. Ez volt a veszte!

A följelentőt letartóztatják.

A panaszosból mintha csak vádlott lett volna. Az ügyeletes rendőrtiszt ur nagy udvariassággal végighallgatta a póru jár szegény fiatalember, azután, ahelyett, hogy megnyugtatta volna, *egyszerűen letartóztatta,* azután előhívatta a rendőri fogház öregeit s a szegény embert *egy cellába záratta.* Elképzelhető *Vilkovszky* meglepetése. *Alighogy magyar földre tette a lábát, támogatás helyett üldöztetésre talált.* Ahelyett, hogy a rendőrség minden igyekezetét a tolvaj elcsipésére fordította volna, minden ok nélkül a *följelentőt tartóztatta le.* *Vilkovszkyt* a cellájában bizonyosan csak az vigasztalta, hogy visszatért a hazájába, amelyet — jogállamnak is szoktak csufolni.

A fogház vendége.

Történetesen a cella nem volt üres, amikor *Vilkovszkyt* oda zárták. Különös vendégek kuporogtak ott. Egy kaftános lengyel zsidó, akinek bizony kevés fogalma lehetett a tisztaság érzéséről, azután meg egy másik orosz szőkevény, de akinek már az iránt is kifejlődött érzéke volt, hogy az ur emberek zsebében semmit sem szabad hagyni. Végre is hagyta ezt lelkiismeretesen. Másnap hajnalban kelve *Vilkovszky* zsebei másodszor is üresek voltak, sőt mi több, *eltűnt az ingéről még a gallérja is.* Tudvalevő, hogy a rendőrség a professzionátus tolvajokat és notórius gazembereket nem igen szokta bántani. Így tett *Lebovittsal* is, akit csak az állami detektív szigorú követelésére tartóztatott le annak idején.

A szegény visszavándorló bizony kellemtelenül érezte magát ebben a környezetben. *Saját elbeszélése szerint* már a kétségbeesés kezdte gyötörni, mikor kinyitott a cella, előállott egy rendőr. *Vilkovszkyt* szólította. Horvát mogyoróval csak ennyit mondott olaszul: *Avanti!*

Vissza az Adriához.

Rövid ideig tartott a rendőri kísérettel való menetelés. Az *Adria*-palota elé értek. Oda vezették *Vilkovszkyt*, ahol egyszer már járt, amikor elpanaszolni ment, hogy ellopták a hajón minden pénzét. Ugyanaz az ur fogadta, aki először. Az első pillanatban azonban nem ismerte meg. A fiatalember öltözéke már szennyes és hiányos is lett a két nap alatt. A gallér, nyakkendő hiányzott. A szépen fésült fej helyett borzas haj.

— Mi történt önnel, hogy ilyen állapotban, rendőri kísérettel került ide?

A fiatalember sebtiben mindent elpanaszolt.

A főtisztviselő erre felszólította a rendőrt, hogy hagyja nyomban szabadon a fiatalembert és távozzék.

A rendőr, mintha csak Dolzani ur parancsolt volna, — eltávozott. Ez pedig érthetetlen dolog. A rendőrség két napig fogva tart valakit, azután visszakísérteti a hajóstársasághoz s *annak tisztviselője rendelkezhetik a rendőrség foglyával.* Dolzani ur legényei tehát nagyon jól értik azt, hogy miképpen *nem* kell eljárni az ilyen dolgokban.

A posta is bajt okoz.

Vilkovszky ily módon kiszabadult az autonómrendőrség kezéből. A hazautazásra azonban nem volt pénze. Táviratozott tehát Lőcsén lakó ügyész bátyjának, hogy küldjön neki utiköltséget. A pénz meg is jött. A posta azonban nem akarta a pénzt kihordani és csak nagy utánjárással, két napi késéssel kapta meg *Vilkovszky* a pénzt.

Az elrettentő példa.

Tudvalevőleg még nem is oly rég a *Cunard*-hajók alig husz-harminc visszavándorlót hoztak minden alkalommal utjukból vissza-

térőben. Azóta a társaságnak sikerült elérnie, hogy minden hajóra jusson három-négy száz visszavándorló. A *Vilkovszky* esete azonban könnyen súlyos következményeket vonhat maga után. A szomorú példa elrettentheti azokat, akik Fiumén át akarnak visszajutni hazájukba. Ilyen állapotokban aligha érhetjük el, hogy Fiuméba tömegével érkezzenek a visszavándorlók Amerikából. Egyébiránt ez jellemzi az egész közigazgatásunkat. A kivándorlóknak fényes palotát emelünk, a visszavándorlókat pedig a legpiszkosabb tömlőbe csukjuk el.

UJDONSÁGOK.

— **Montecuccoli tengernagy elutazott.** *Montecuccoli* Rudolf gróf tengernagy, tengerészetünk parancsnoka tegnapi este a déli vasúttal Bécsbe utazott. A „Lacroma” hadiyacht, amely a tengernagyot Fiuméba hozta, ma reggel indult vissza Pólába.

— **A pénzügyi bizottság ülése.** A városi pénzügyi bizottság tegnap délelőtt *Smolina* A. F. elnöklésével ülést tartott, amelyen a Salute és Belvedere utcák rendezésének kérdéséről s több kisebb ügyet tárgyaltak.

— **A „Carpathia” elindult.** A kivándorlókat szállító „Carpathia” gőzös ma délután majdnem 2000 kivándorlóval elhagyta kikötőnköt.

— **Zára — torpedóhajó állomás.** Póla-i tudósítónk írja, hogy Zára kikötőjét öt torpedóhajóval állandó torpedóállomásnak jelölték ki.

— **Nagy szénszállítmány.** Ma reggel érkezett kikötőnkbe a „Ruth” nevű norvég gőzös, amely 5010 tonna szenet hozott Angliából az államvasutak részére.

— **Vasutasok a Brioni szigeteken.** A vasutasok országos szövetségének fiumei kerülete e hó 22-én, a Magyar-horvát hajóstársaság egyik gőzössel kirándulást rendez a Brioni szigetekre. A kirándulók 22-én reggel 8 órakor indulnak el Fiuméből és Póla érintésével jutnak a természeti szépségekben gazdag szigetekre, ahonnan éjfél tájban érkeznek vissza Fiuméba. Már eddig is sokan jelentkeztek a kirándulásra úgy Fiuméből, mint a vidékről. Akik még nem jelentették be magukat, forduljanak *Fodor* Armin máv. ellenőröz, vagy *Földes* Gyulához az állomás feladási pénztáránál. Részvételi díj 4 korona.

— **Szénbehozatal Fiumén át.** A fenyegető szénhiány elhárítására tudvalevően a m. kir. államvasutak igazgatósága elhatározta, hogy saját szén szükségletének fedezésére nagyobb mennyiségű angol kőszént vásárol. Az angol szén behozatala most már teljes erővel megkezdődött. Az államvasutak kimutatása szerint ugyanis Fiume behozatali forgalma júliusban 3120 vagonnal növekedett és a behozatal szaporodása első sorban a szénzállítmányokra vezetendő vissza. Nevezetesen július hónapban Fiumén át 16.780 tonna angol kőszent hoztak be, míg tavaly csak 620 tonna volt a behozatal júliusban. E szerint az idén egyetlen hónap alatt 16.160 tonnával több angol kőszent jött hozzánk, mint tavaly. Ebből a mennyiségből a m. kir. államvasutak önkiszárlási céljaira 15.310 tonna angol kőszent szolgált 1470 tonnát a magánfogyasztás vett igénybe. Természetesen, amennyivel több angol kőszent használt a Máv. önkiszárlási céljaira, ugyanannyi porosz szenet engedett át olcsóbb áron a közvetítő kereskedelemnek a magánfogyasztás ellátására és így végső eredményben az angol szén behozatala a nagyközönség érdekeit szolgálta. Augusztus folyamán az angol szén behozatala még nagyobb arányokat öltött és megközelítő számítás szerint a 22.000 tonnát meghaladja. A szeptemberre jelzett mennyiség 32.000 tonnát tesz ki és ebből 17.400 tonna angol kőszent már hajóra is raktak és utnak indították Fiume felé. Ebben a mennyiségben azonban csak az az angol kőszent foglaltatik, amelyet az államvasutak a maga céljaira rendelt és a tonnák számát még erősen növeli a szénnyagkereskedők megrendelése, valamint azok a szénküldemények, amelyeket utabban Galacon át a Dunán irányítottak Budapestre. Az 1907. év folyamán augusztus 1-ig összesen 137.060 tonna angol kőszent érkezett Fiuméba és ennek túlnyomó részét magyar állomásokra továbbították.

— **Magyar művészhangversenye Abbáziában.** Ma szombaton este 8 és fél órakor hangverseny lesz Abbáziában, a Stefánia-szálló nagytermében. A hangversenyen Csillag Stefánia kisasszony, a csernovici opera tagja fog énekelni Jakovics Ágost hegedűművész és Russi Emil zongoraművész közreműködésével.

TÁVIRAT. TELEFON.

Félhivatalos jelentés a kiegyezésről.

A kiegyezés csatája.

Nem lesz kiegyezés.

Miért jönnek a miniszterek?

Agost Koburg-gothai herceg meghalt.

Vasuti szerencsétlenség.

Fölmentett hitvesgyilkos.

Tifuszjávány Szolnokon.

Félhivatalos jelentés a kiegyezésről.

Bécs, szept. 14. Wekerle Sándor miniszterelnök ma délelőtt 11 órakor meglátogatta Beck báró osztrák miniszterelnököt és hosszas beható tanácskozást folytatott vele a kiegyezési kérdésben. A közös miniszteri tanácskozásokat délután 1 órakor félbeszakították s csak hétfőn folytatják, mikor a magyar miniszterek a magyar fővárosból visszatérnek Bécsbe.

A kiegyezés csatája.

Bécs, szept. 14. A magyar és osztrák miniszterek ma vivják meg a nagy csatát a quota és a bankkérdés miatt. A mai tárgyalásoknak nagy fontosságot tulajdonítanak. A magyar miniszterek vasárnapra hazautaznak és hétfőn visszatérnek Bécsbe, hogy befezzék a kiegyezési tárgyalásokat.

Nem lesz kiegyezés.

Budapest, szept. 14. Politikai körökben egybehangzóan úgy vélekednek a most folyó kiegyezési tárgyalásokról, hogy azok *nem fognak eredményre vezetni*. Nem pedig azért, mert a magyar kormánynak engednie nem szabad, de *nincs is szándékában*, kétségtelen az is, hogy az osztrák kormány sem fog engedni a junktim dolgában.

Miért jönnek a miniszterek?

Budapest, szept. 14. Itteni politikai körökben az a hír terjedt el, hogy a miniszterek azért érkeznek vasárnapra a fővárosba, hogy a kiegyezés kérdésében a politikai vezetőembereket tanácskozzanak.

Agost Koburg-gothai herceg meghalt.

Karlsbad, szept. 14. Agost-Koburg-gothai herceg ma délelőtt fél 12 órakor meghalt. A halálesetről táviratban értesítették a királyt.

Vasuti szerencsétlenség.

Budapest, szept. 14. A ferencvárosi pályaudvarról éjjel 1 órakor induló tehervonat beleütközött egy másik vonatba. *Két vasutas halálosan megsebesült*, tízenyolcz kocsi pedig teljesen összerongálódott. A szerencsétlenség ügyében megindították a hivatalos vizsgálatot.

Fölmentett hitvesgyilkos.

Arad, szept. 14. Az itteni törvényszék Molnár Jánost, aki feleségét meggyilkolta, az esküdtek verdiktje alapján *fölmentette*.

Tifuszjávány Szolnokon.

Szolnok, szept. 14. A városban tifuszjávány lépett fel, amely erősen pusztít. A járványt a gyakorlatról hazatért gyalogezred hurcolta be a városba.

A szerkesztőség postája.

M. S. Annak a dolgnak nem lett folytatása. A városi hatóság örült, hogy könnyű szerrel megmenekedhetett. Az ügyet pedig tudtukkal, a belügyminiszter intette le, hogy fölösleges zavarokat ne okozzon itt vele. Az említett kifogás a megfelelő fórumhoz adatott be s így önnek nincs igaza ebben a kérdésben. A községi határozatok ellen az érdekeltek a törvényhatósági bizottsághoz, ettől pedig a belügyminiszterhez folyamodhatnak. Megemlítendő még, hogy a községnek a magánosok konkrét ügyében hozott határozatai első fokon a közigazgatási bizottsághoz fellebezhetők. Ezt önnek, mond jogosnak nem kellene tőlünk kérdeznie. A választ egyebként szívesen adtuk.

Felelős szerkesztő: Murai Jenő.

Szerkesztő: Korcsmáros Pándor.

Kiadótulajdonos:

„A TENGERPART” lapkiadó vállalat.

ALEXIN

LEGFINOMABB
NÖVÉNYZSIR
FŐZÉSRE-SÜTÉSRE
KIRÁNTÁSHOZ
25% AL SZAPORÁBB
MINDEN MÁS ZSIRNÁL
KÖNNYŰ EMÉSZTHETŐSÉGEÉRT
ORVOSILAG AJÁNLVA
CSAK E VÉDJEJEGYEL

ELLÁTOTT CSOMAGOT
FOGADJUNK EL!

KAPHATÓ MINDEN HUSZER
KERESKEDESBEN

Leghatásosabb, legolcsóbb és teljesen ártalmatlan

FERTŐTLENÍTŐ SZER a Dr. Wittlin-féle világhírű

„DESODEROL-ZETA.”

Ez új találmányu szer potolja a lysolt, naftalint, karb It és feleslegessé teszi az összes eddig ismert rovarirtó porokat.

„Desoderol Zeta” tisztítja a levegőt beteg- és gyermekszobákban.
„Desoderol Zeta” megóv fertőző betegségektől.
„Desoderol Zeta” megöli a különböző betegségek csirait, bakteriumokat és bacillusokat.
„Desoderol Zeta” kipusztít minden rovar, ugyanint svábbogarakat, poloskat, molyt, hangyát és azok fészkeit.
„Desoderol Zeta” megszabadít patkány és egerektől.
szagtalanít istállókat, árnyékszékeket, egyéb bűzös helyiséget és tárgyakat

Nélkülözhetlen

a háztartásban, nőknél és gyermekeknél testi ápolásra. orvosoknak körtermekben, iskolákban, laktanyákban, vendéglőkben, kávéházakban és magánlakásokban.

Egyedüli óvszer

fertőző betegségek terjedésének megállítására, egyetlen gazda és állattenyésztő sem nélkülözheti. Biztos szer a sertésvesz és lepfe terjedésének megakadályozására.

Utolérhetetlen hatása, permetezés módjára a peronoszpóra és bármilyen más név alatt ismert övényt pusztító rovar, hernyó és gombák ellen.
Gabona magvak elvetés előtt „Desoderol Zeta” oldatban való pácoltatásuk esetén féregmentesek maradnak.

„DESODEROL” vegyi termékek gyárainak magyarországi vezérképvisellete!
Telefon. + BUDAPEST, Akadémia-utca 15. sz. + Telefon.

Raktár: FIUME, VIA CIOTTA 1.

Kicsinybeni eladási árak: 1/4 Lt. K 0.50. 1/2 Lt. K 0.75. 1 Lt. K 1.20.

TESSÉK KÉRNI ANTISZEPTIKUS DESODEROL SZAPPANT.

UJ FÉRFIRUHA TEREM.

FIUME, Corso 7. II. em.

Alulírott, a Wenitzky-féle férfiruha-terem eddigi első szabásza önálló

férfiruha termet nyitottam

Corso 7. sz. alatt (II. emelet).

Tizenöt évi szabási multam, melyből 4 évet Fiumében és 11 évet Budapest legelső férfiruha termeiben töltöttem. kezesség munkám és szabásom kitünő voltáért.

Legújabb valódi angol és hazai szöveteim máris raktáron vannak és kérem a n. é. közönség szives mielőbbi látogatását.

JUTÁNYOS ÁRAKAT SZÁMITOK.

Mély tisztelettel

SCHENK LAJOS,

Corso 7. II. em.

KALOGÉN

BRÁZAY, SÓSBORSZESZ
FOGKRÉM A LEGJOBB*

Ma szombaton és holnap
vasárnap este

De la Ville-szálló
ÉTTERMÉBEN

a „Verdi” olasz ének-
és zenetársulat

nagy hangversenyt

ad.

GAMBRINUS-BUFFET

VIA LIDO, DANIEL-MOLO ATELLENEBEN.

Van szerencsém Fiume város és környékének t. közönségével tudatni, hogy fenti cím alatt Fiumében gazdagon felszerelt

uzsonna-termet és álló sör- és borozót létesítettem.

Raktáron tartok állandóan friss prágai füstölthús különlegességeket, naponként hozatok valódi bécsi virstliket és azokat helyiségemben melegen is felszolgálom.

Stajer hizlalt baromfiak, kacsák, libák, tisztán kikészítve, hidegen és melegen.

Sajtok, halkonzervek, főtt és sült edesvízi és tengeri halak, befőttek, gyümölcsök, csemegék állandóan raktáron.

A kőbányai polgári serfőzde sokszor díjazott és közkedvelt világos márciusi és barátsöre csapról mérve, palacksörét jégbe hűtve palackokban is árusítom. Bel- és külföldi boraim a legkitűnbek.

Szakértelemmel rendezek bufetteket klubokban, családoknál, esküvőkön vagy magánosoknál.

Finom, előzékeny kiszolgálást biztosít **KUHN GYULA.**

Szent-István védjegyű Dupla Maláta-sör palackokban.

A magyarok legkedveltebb pensiója és étterme a

SLATINA

étterem és pensio

ABBAZIABAN

szemben a Slatina fürdővel.

Gyönyörű árnyas kert. — Kitűnő konyha. — Tiszta italok. — Mérsékelt árak.

Magyarok itt találkozunk!

Kovacs I. magyar vendéglője

ABBAZIA

a Bellevue és Auge Gottes között.

Hideg és meleg étkek.

— **FRISSEN CSAPOLT SÖR.** —

MÉRSEKELT ÁRAKI

Lokey kávéház

ABBAZIA.

Reichsstrasse, a kurpark átellenében.
Magyarok kedvenc találkozó helye.

Figyelmes kiszolgálás.

Szálloda és pensio Ertl

ABBAZIA.

Reichsstrasse. A kurpark mellett.

Tulajdonos: Trotter Viktor.

A magyarok legkedveltebb lakhelye.

Kitűnő és elismert konyha.

Előzékeny kiszolgálás. Mérsékelt árak.

ELSŐRANGU

fényképészeti műterem

JELLUSICH

FIUME — ABBAZIA

(Corso) (Angiolina fürdő)

Felvételek egész napon át művészi kivitelben készülnek.

„PORKERT”,

fényképészeti műterem

ABBAZIABAN, a Slatina fürdő mellett.

Kitűnő felvételek a nap bármely szakában.

Villa Dražica

Abbazia.

Szép fekvés, kilátással a tengerre.

Rényelmesen berendezett szobák

= MÉRSEKELT ÁRAKON. =

„Antoniushof”

ABBAZIA, Reichsstrasse.

(KÖZVETLEN A KURPARK MELLETT.)

Kellemes otthon családok és magánosok részére.

Modern butorzatú, szép barátságos szobák.

Villanyvilágítás. — Mérsékelt árak.

LEDERER

Pensió és Szálloda ABBAZIABAN.

Magyarok kedvenc otthona 85 szobával.

A kurpark közvetlen közelében. Lift. Központi légfűtés. Vizvezeték. Villanyvilágítás. Tengeri és edesvízi fürdők a házban. Árnyas kert.

Tengeri kilátás. Saját házi automobilom a lakók rendelkezésére áll. Telefon. Figyelmes és pontos kiszolgálás. Jutányos árak.

Pensió Vier Jahreszeiten

ABBAZIA.

Előkelő és kellemes otthon, pazar kényelemmel berendezve, nagy árnyas kerttel. Fürdők a házban.

Kitűnő konyha.

Mérsékelt árak.

☛ ☛ ☛ Telefon. ☛ ☛ ☛

PENSIO STEINACKER

ABBAZIA

A WANDLBAHN KÖZELÉBEN.

Kitűnő KOSER konyha. Elegáns balkonos szobák gyönyörű tengeri kilátással.

Családok részére nagy kedvezmény. Mérsékelt árak. Figyelmes kiszolgálás.

Szálloda és Pensió

LACKNER

ABBAZIA, Reichsstrasse.

Gyönyörű tengeri kilátás majdnem minden szobából.

Magyarok kedvenc lakhelye.

OLCSÓ ÁRAK.

Előzékeny és pontos kiszolgálás.

Fürdő a házban.

Villanyvilágítás.

Hotel Pension Herkules

ABBAZIA.

Modern kényelemmel berendezett ház a molóval szemben. — Hires konyha. Családok részére mélyen leszállított árak.

E lapra hivatkozók kedvezményben részesülnek.

Tulajdonos: Wilsch Albert.

Friedrichshof

Szálloda és Villa Heim

ABBAZIA.

Gyönyörű árnyas kert és bekerített saját tengeri fürdővel.

Modern berendezés. — Egész even át nyitva

Tulajdonos: HEIM F.,

a fiumei Deak szállónak 20 év óta tulajdonosa.

VELENCE

CAVALLETTO

SZÁLLODA és ÉTTERMEK

a Márkustér közvetlen közelében

teljesen ujjaalakítva.

Szobák 2^{1/2} lirától, teljes pensió 9 lirától feljebb.

Kitűnő konyha, tiszta italok.

Társaskoosi és megbízott az állomásnál.

VILLANYVILÁGÍTÁS!

GÖZFŰTÉS! — FÜRDŐK!

Tulajdonosok:

Serantoni és Fratelli Scattola.

VELENCE

HOTEL MODERNE MANIN

TULAJDONOS ZACCHEO A. és TÁRSA.

☛ A Márkustér közvetlen közelében minden kényelemmel berendezett szobákkal, lifttel, fürdőkkel és remek étteremmel. ☛

A Kőbányai Polgári Serfőzde kiváló minőségű sőreinek kimérése.

A Velencét látogató magyar közönség kedvenc találkozó helye.

☛ Déli és esti hangversenyek. ☛

LIDO-VELENCE

Elsőrendű tengeri fürdő és klimatikus gyógyhely.

HUNGARIA-PALACE szálló

120 szobával és remek szalonokkal.

Külön e célra a higiénia legújabb követelményei szerint épített szálló minden modern kényelemmel.

A szálló nem tartozik semmiféle társasághoz s így módjában van mérsékelt árakat szabni.

☛ Nagy kert és terras, kilátással a főutra. ☛

Tulajdonos: FABRIZIO L.

Az egész személyzet magyarul beszél. Magyar konyhafőnök.

☛ KŐBANYAI POLGÁRI SÖR. ☛